Міністерство освіти і науки України

Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Навчально-науковий інститут фінансів, економіки,
управління та права
Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА: ДЕРЖАВА, РЕГІОН, ПІДПРИЄМСТВО

Матеріали VIII Міжнародної
науково-практичної конференції

16 травня 2024 р.

Полтава
2024

Міністерство освіти і науки України

Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Кафедра фінансів

Національний інститут стратегічних досліджень

ХНУМГ ім. О. М. Бекетова

Білостоцький технологічний університет (Польща)

Університет прикладних наук (Литва)

Університет ISMA (Латвія)

«1 грудня 1918 р.» Університет Альба Юлія (Румунія)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

VIII Міжнародної науково-практичної конференції

«ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА: ДЕРЖАВА, РЕГІОН, ПІДПРИЄМСТВО»

16 травня 2024 р.

Полтава
2024

УДК 330.336
Е45

Редакційна колегія:
С.В. Онищенко, д.е.н., професор; Л.О. Птащенко, д.е.н., професор; О.А. Маслій, к.е.н., доцент; А.Д. Глушко, к.е.н., доцент.

Е45 **Економічна безпека: держава, регіон, підприємство:** Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції, 16 травня 2024 р. – Полтава: НУПП, 2024. – 250 с.

ISBN 978-966-616-152-2

У збірнику матеріалів VIII Міжнародної науково-практичної конференції представлено результати розвитку теорії економічної безпекології, теоретичні та методологічні аспекти системотворення економічної безпеки держави, регіону та підприємства, забезпечення економічної безпеки держави, регіону, підприємства (концепції, напрями дій, способи та алгоритми), оцінювання економічної безпеки держави, регіону, підприємства.

Участь у конференції взяли представники закладів вищої освіти, наукових, фінансових установ, державних органів управління та бізнес-середовища з України, Польщі, Великобританії, Естонії, Азербайджану.

Призначений для фахівців з економічної безпеки, науковців, викладачів, аспірантів, докторантів та студентів.

Тези надано в авторській редакції. За виклад, зміст, достовірність та відсутність плагіату у тезах відповідають автори.

УДК 330.336

ISBN 978-966-616-152-2

© Національний університет
«Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»

УДК 336.32

Циганенко Кирило Дмитрович, *аспірант,*
Туз Валерія Юріївна
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)

ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ ПІДТРИМКИ ПРІОРИТЕТНИХ ГАЛУЗЕЙ ЕКОНОМІКИ

В умовах євроінтеграції підтримання стабільного економічного зростання, реалізація національних економічних інтересів та забезпечення економічної безпеки держави набуває особливої актуальності. Повномасштабна війна та виклики сучасних процесів глобалізації [1, 2] вимагають узгодження та розробки адекватного інструментарію безпекоорієнтованої державної політики з акцентом на пріоритетні галузі економіки, котрі мають бути основою підтримки макроекономічної стабільності в умовах війни й відіграти роль драйвера економічного зростання у повоєнний період.

На початку повномасштабного вторгнення рф у 2022 році Кабінет Міністрів України виокремив чотири пріоритетні галузі, які стануть локомотивом для відновлення української економіки: military-tech (високотехнологічне озброєння); металургія, гірнича промисловість і машинобудування; сільське господарство та харчова промисловість; ІТ-галузь [3].

Фінансові інструменти підтримки пріоритетних галузей економіки охоплюють різноманітні заходи та програми, спрямовані на стимулювання розвитку ключових секторів економіки. Одними із таких програм є: кредитні програми, грантова підтримка, податкові стимули тощо [4]. Практика застосування подібних фінансових інструменти передбачає розширення державними банками пакету продуктів для підприємств пріоритетних галузей, а місцева влада в свою чергу сприяє здешевленню коштів таких кредитних пакетів

для компенсації відсоткової ставки. Також передбачено допомогу у складанні бізнес-планів та надання грантів.

Важливим напрямом розвитку пріоритетних галузей національної економіки в умовах євроінтеграції є цифровізація бізнес-процесів [5], перехід до технологічного підходу «Індустрія 4.0», зокрема використання концепції «розумного виробництва», де головну роль відіграють великі дані, хмарні обчислення, машинне навчання, штучний інтелект тощо [6]. Відповідно до Концепції Державної цільової науково-технічної програми з використання технологій штучного інтелекту в пріоритетних галузях економіки на період до 2026 року, затвердженої розпорядженням Кабінетом Міністрів України № 320-р від 13 квітня 2024 року [6] фінансування заходів з цифровізації пріоритетних галузей національної економіки передбачається здійснювати за рахунок коштів державного і місцевих бюджетів, а також міжнародної технічної допомоги. Утім, в умовах війни, залучення інвестицій у розвиток пріоритетних галузей економіки України є ускладненим і потребує реалізації фінансового інструмента страхування військових ризиків, що реалізується у співпраці з міжнародними партнерами.

Отже, економічна безпека держави в умовах євроінтеграції залежить значною мірою від підтримки пріоритетних галузей економіки. Ефективне використання фінансових інструментів стимулювання їх розвитку сприятиме зростанню економічного потенціалу та зміцненню позиції України на світовому ринку.

Література

1. Варналій З.С., Онищенко С.В., Маслій О.А. Загрози економічній безпеці України в умовах глобалізації. Конкурентні стратегії безпеки розвитку України у глобальному середовищі: монографія. ДУ «Інститут

регіональних досліджень імені М.І. Долішнього НАН України»; за заг. ред. А. І. Мокія. Львів, 2019. С. 21-95. URL: http://reposit.nupp.edu.ua/handle/PoltNTU/8786

2. Пугач О. Моделювання загроз системі економічної безпеки національної економіки з позицій їх своєчасного виявлення та передбачення. Економіка і регіон. 2015. № 3 (52). С. 103–109.

3. Уряд робить ставку на розвиток чотирьох пріоритетних галузей, які стануть локомотивом для відновлення української економіки. *Урядовий портал. Міністерство економіки України.* URL: https://www.kmu.gov.ua/news/uriad-robyt-stavku-na-rozvytok-chotyrokh-priorytetnykh-haluzei-iaki-stanut-lokomotyvom-dlia-vidnovlennia-ukrainskoi-ekonomiky-iuliia-svyrydenko

4. Євдокимова О.В., Крутікова І.В. Фінансові інструменти підтримки малого та середнього бізнесу: практичний аспект. К.: ННЦ ІАЕ, 2018.

5. Onyshchenko S., Yehorycheva S., Furmanchuk O., Maslii O. Ukraine Construction Complex Innovation-Oriented Development Management. Proceedings of the 2nd International Conference on Building Innovations, 2019, pp. 687-700. URL: https://doi.org/10.1007/978-3-030-42939-3_68

6. Концепція Державної цільової науково-технічної програми з використання технологій штучного інтелекту в пріоритетних галузях економіки на період до 2026 року. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2024 р. № 320-р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/320-2024-%D1%80#n9

7. Glushko, A.D. Directions of Efficiency of State Regulatory Policy in Ukrain. World Applied Sciences Journal. Pakistan: International Digital Organization for Scientific Information, 27 (4), 2013, pp. 448-453. https://doi.org/10.5829/idosi.wasj.2013.27.04.13656.

Наукове видання

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА:
ДЕРЖАВА, РЕГІОН, ПІДПРИЄМСТВО
Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції

Комп'ютерна верстка О.С. Фурманчук

Матеріали друкуються мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.

Підп. до друку 14.05.2024 р. Формат 60х84 1/16.
Папір офсет. Друк різограф.
Ум. друк. арк. – 12,6. Обл.-вид.арк. 20,33
Тираж 100 прим. Замовл №25

Видавець і виготовлювач поліграфцентр Національного університету
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
36011, Полтава, Першотравневий проспект, 24
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції
Серія ДК, № 7019 від 19.12.2019 р.